

БАРКАРОР КУВВАТ ТАЪМИНОТИ

Мамлакатимизда электр энергияси ишлаб чиқариш ҳажми
85 МЛРД. КИЛОВАТТ-СОАТ га етказилди

Тақвимдаги энг муҳим сана

Баркарор электр таъминотисиз саноат, тадбиркорлик каби мумкин соҳалари ривожлантириб бўймайди. Иктисодиёт технологик ва инновацион ўйини моделига ўтказилётган ҳозирги шароитда электр энергияси ишлаб чиқариш ҳажми кескин ошириш талаб этилади. Негаки, жорий йилда старт бериладиган 52 млрд. долларлик 782 та янги саноат ва инфраструктура лойиҳаси ҳамда умумий қиймати 14 млрд. долларлик 228 та янги ўйини кувватнинг ёз вактида ишга туширилиши энергетика соҳаси равнани белан чамбарчаси болгич.

— Жадал суръатларда ўсиб бораётган иктисолидётимиз ҳамда ахолининг талаб-этижидан келиб чиқсан ҳолда энергетика соҳасида кенг ислоҳотлар амалга оширилиб, тизим фоалиятидаги тамомила янги босқичга ўтилаётган, — дейди Энергетика вазирилиги хотибияти бошлиғи Бекзод Исломов. — Бу янгилиниш иккита мумкин мақсадга эришиш имконини беради. Аввалин, барча тармоқ ва худудлар учун ишончни шулуксиз энергия таъминоти йўлга кўйилади. Колаверса, экологик тоза ва мукобил кайта тикланувчи манбалардан фойдаланиши чукурлаштириши эвазига у таъминотидаги асосий кучга айланади. Президент Шавкат Миризоеев бошлигидаги 2025 йил 5 декабрь куни Халқаро конгресс марказида ишга туширилган ва курилиши бошланган лойиҳалар бу борада янги имкониятларни таддим этиб, энергетика тармоғи ривожида янги саҳифа очиб беради.

Дарҳақиқат, ўтган йилнинг 5 дебабр куни миллий энергетика тизимининг тараққиёт тақвимига энг муҳим сана сифатида мурханди. Сабаби айнан ўша куни мамлакатнинг баркарор ривожида мумкин аҳамиятга эга бўлган ўйини лойиҳалар рўёбга чиқарилди. Аникроғи, умумий ҳажми қарид 11 млрд. долларлик 42 та янги кувват ва инфраструктура объекти ишга туширилган бўлса, яна 21 та янги лойиҳа курилишига расман киришилди. Шу жумладан, республика мизнози турли худудларда 3,5 минг мегаваттни 16 та кўёш, шамол, иссиқлик ва гидроэлектр стансиялар фойдаланишига топширилди.

Соҳа мутахассисларининг айтишларича, улар тўлиқ кувватда ишлаганда 15 млрд. киловатт-соат электр генерацияси хосил бўлади. Пировардидаги "яшиш" энергия ишлаб чиқариш ҳажми жорий йилнинг ўзида 23 млрд. киловатт-соатга етказилиши кутилаётган. Бу Ўзбекистон ахолисининг йиллик электр энергияси истемолими тўлиқ қоплай олиши билан алоҳида аҳамиятга эга. Энг муҳими,

"тоза" энергия ҳисобига табии газ сарфи салқам 7 млрд. кубометр иктисод килиниб, атмосферага 11 млн. тонна зарарли моддалар чиқишнинг одди олиниди.

Шу билан бирга, ўша куни фойдаланишига топширилган 11 та йиллик подстанция, 1 245 мегаватти 10 та энергия сақлаш тизими ва 420 километр юкори кучланиши тармоқлар тизимнинг баркарор ишламиши килади. Айтайлик, энергия сақлаш тизимлари истемол ортиб кетган тифиз вактларда кўшимча равишда 1,5 млрд. киловатт-соат электр энергиясини тармоқка узатиш имконини беради.

Бунёдкор куч

Ёдингида бўлса керак, бундан атиги ўн йил бурун электр энер-

чиёт банки сингари молия институтлари сармолалари йўнайтириляти, айни когда соҳада дунёнинг етакчи компаниялари билан ҳамкорлик алолкалари ўрнатилиб, тўғридан-тўғри инвестициялар ҳам киритиялти. Бугунги кунда Саудия Арабистонининг "ACWA Power", Туркияниг "AKSA" ва "Gengiz Enerji", Бирлашган Араб Амирлик парининг "Masdar", Хитойнинг "China Energy", "Datang", "Sinoma", "Poly", "CNITC" ва "Eagle Ray", Францияниг "EDF", "Voltaia" ва "Total Energies", Германияниг "Siemens Energy" ҳамда Қатарнинг "Nebras" компаниялари иштирокида ўйирок лойиҳалар амалга оширилаётгани сўзимиз тасдиғидир. Бунинг ҳисобига сўнгига ишларда 35 млрд. доллар хорижий инвестиция жалб қилиниб, 9 минг ме-

чик ва микроГЭСлар барпо қилиниши кўзда тутилган. Бунинг ҳисобига 80 минг хонадонда электр таъминоти тубдан яхшиланади.

Энергетика тизимидаги ўзгаришлар, ўз навбатида, саноат тармоқлари ривожига ҳам катта туртку бермокда. Мисол учун, 2025 йилда янги курилаётган электр стансия ва тармоқлари учун зарур бўлган 700 млн. долларлик курилиш материаллари, металл конструкциялар, кабелёт-казгичлар, электр курилмалари маҳаллий корхоналар томонидан етказиб берилди. Шунингдек, лойиҳалаш-инжиниринг ва курилиш хизматлари ҳам кўрсатилиди. Норин ГЭС каскадининг 38 мегаваттилар илк гидроэлектр стансияси тўлиқ маҳаллий маҳсулотлардан фойдаланилган ҳолда бунёд этилган маҳаллийлаштириш даражаси ортиб бораётганини тасдиқлайди. Бинобарин, "Angren Energo" корхонасида ишлаб қиралилаётган трансформаторлар, "Uzgidro-Power"да тайёрланётган гидроагрегатлар ҳалкаро стандратларга тўла жавоб беради.

Ёпик турдаги биринчи нимистания

Соҳа модернизация қилиниб, тубдан янгилаётгани туфайли амалиётига янги авлод технологиялари ҳам кенг қўлланила бошланди. Бу ерда гап мурракаб мухандислик концепциясига эга Янги Тошкент худудида курилаётган инновацион энергетика обьектлари ҳақида кетмокда. Янги мамлакатимизда энергетика соҳасида илбор "у че генерация" технология кўлланилияти. Юкори технологик салоҳият талаф ортилаётган мазкур технология марказлашган советиш ва иситиш тизими учун замонавий ечин бўлиб, анъанавий кувватларга нисбатан 2 бараваргача кам энергия сарфлайди.

— Одай иссиқлик марказлари ёки советиш тизимларида ишлаб қириши жараёнлари алоҳида-ало-

чиётнига ишлаб қирилишига топширилди. Энергетика бурагида ҳисобига тармоқларни мурасимларни таъминлаштиришни курилаётган мазкур технологияни топширилди. Аникроғи, умумий ҳажми қарид 11 млрд. долларлик 42 та янги кувват ва инфраструктура объекти ишга туширилган бўлса, яна 21 та янги лойиҳа курилишига расман киришилди. Шу жумладан, республика мизнози турли худудларда 3,5 минг мегаваттни 16 та кўёш, шамол, иссиқлик ва гидроэлектр стансиялар фойдаланишига топширилди.

— Энергетика бугун иктисолидётимиз чет эл инвестиялари энг кўп жалб этилаётган соҳасига айланди, — дейди Энергетика вазирлигининг Ҳалқаро ҳамкорлик, рейтинглар ва грантларни жалб килиш бўйимни бошлиги Шоҳруҳон Ишматов. — Тизимга Жаҳон банки, Европа тикланиш ва тараққиёт банки, Осиё инфраструктурийи инвестияларни тўлиқ қоплай олиши билан алоҳида аҳамиятга эга. Энг муҳими,

хисобига энг оғрикли муаммога айланган эди. Таъминотидаги бекарорлик, пайдар-пай узилишлар ахолининг ҳақиқи эътиорозларини юзага кетилирган бўлса, бизнес ривожида катта тўсикка айланганди. Ана шундай оғир бир пайтда давлат раҳбари энг муҳим ҳайтий эҳтиёжалардан бирни бўлган электр энергияси билан ахолини узлуксиз таъминлашга жиҳад ўтибор каратди. Натижада қадди букилиб колган симёғчаларни унинг салқиб колган симларини янгинаш, зўрга ишлаб турган трансформаторларни узлишларни мурасимлаштиришни курилаётган мазкур технологияни топширилди. Бу ерда гап мурракаб мухандислик концепциясига эга Янги Тошкент худудида курилаётган инновацион энергетика обьектлари ҳақида кетмокда. Янги мамлакатимизда энергетика соҳасида илбор "у че генерация" технология кўлланилияти. Юкори технологик салоҳият талаф ортилаётган мазкур технология марказлашган советиш ва иситиш тизими учун замонавий ечин бўлиб, анъанавий кувватларга нисбатан 2 бараваргача кам энергия сарфлайди.

— Одай иссиқлик марказлари ёки советиш тизимларида ишлаб қириши жараёнлари алоҳида-ало-

чиётнига ишлаб қирилишига топширилди. Энергетика бурагида ҳисобига тармоқларни мурасимларни таъминлаштиришни курилаётган мазкур технологияни топширилди. Аникроғи, умумий ҳажми қарид 11 млрд. долларлик 42 та янги кувват ва инфраструктура объекти ишга туширилган бўлса, яна 21 та янги лойиҳа курилишига расман киришилди. Шу жумладан, республика мизнози турли худудларда 3,5 минг мегаваттни 16 та кўёш, шамол, иссиқлик ва гидроэлектр стансиялар фойдаланишига топширилди.

— Энергетика бугун иктисолидётимиз чет эл инвестиялари энг кўп жалб этилаётган соҳасига айланди, — дейди Энергетика вазирлигининг Ҳалқаро ҳамкорлик, рейтинглар ва грантларни жалб килиш бўйимни бошлиги Шоҳруҳон Ишматов. — Тизимга Жаҳон банки, Европа тикланиш ва тараққиёт банки, Осиё инфраструктурийи инвестияларни тўлиқ қоплай олиши билан алоҳида аҳамиятга эга. Энг муҳими,

хисобига энг оғрикли муаммога айланган эди. Таъминотидаги бекарорлик, пайдар-пай узилишлар ахолининг ҳақиқи эътиорозларини юзага кетилирган бўлса, бизнес ривожида катта тўсикка айланганди. Ана шундай оғир бир пайтда давлат раҳбари энг муҳим ҳайтий эҳтиёжалардан бирни бўлган электр энергияси билан ахолини узлуксиз таъминлашга жиҳад ўтибор каратди. Натижада қадди букилиб колган симёғчаларни унинг салқиб колган симларини янгинаш, зўрга ишлаб турган трансформаторларни узлишларни мурасимлаштиришни курилаётган мазкур технологияни топширилди. Бу ерда гап мурракаб мухандислик концепциясига эга Янги Тошкент худудида курилаётган инновацион энергетика обьектлари ҳақида кетмокда. Янги мамлакатимизда энергетика соҳасида илбор "у че генерация" технология кўлланилияти. Юкори технологик салоҳият талаф ортилаётган мазкур технология марказлашган советиш ва иситиш тизими учун замонавий ечин бўлиб, анъанавий кувватларга нисбатан 2 бараваргача кам энергия сарфлайди.

— Одай иссиқлик марказлари ёки советиш тизимларида ишлаб қириши жараёнлари алоҳида-ало-

чиётнига ишлаб қирилишига топширилди. Энергетика бурагида ҳисобига тармоқларни мурасимларни таъминлаштиришни курилаётган мазкур технологияни топширилди. Аникроғи, умумий ҳажми қарид 11 млрд. долларлик 42 та янги кувват ва инфраструктура объекти ишга туширилган бўлса, яна 21 та янги лойиҳа курилишига расман киришилди. Шу жумладан, республика мизнози турли худудларда 3,5 минг мегаваттни 16 та кўёш, шамол, иссиқлик ва гидроэлектр стансиялар фойдаланишига топширилди.

— Одай иссиқлик марказлари ёки советиш тизимларида ишлаб қириши жараёнлари алоҳида-ало-

чиётнига ишлаб қирилишига топширилди. Энергетика бурагида ҳисобига тармоқларни мурасимларни таъминлаштиришни курилаётган мазкур технологияни топширилди. Аникроғи, умумий ҳажми қарид 11 млрд. долларлик 42 та янги кувват ва инфраструктура объекти ишга туширилган бўлса, яна 21 та янги лойиҳа курилишига расман киришилди. Шу жумладан, республика мизнози турли худудларда 3,5 минг мегаваттни 16 та кўёш, шамол, иссиқлик ва гидроэлектр стансиялар фойдаланишига топширилди.

— Одай иссиқлик марказлари ёки советиш тизимларида ишлаб қириши жараёнлари алоҳида-ало-

чиётнига ишлаб қирилишига топширилди. Энергетика бурагида ҳисобига тармоқларни мурасимларни таъминлаштиришни курилаётган мазкур технологияни топширилди. Аникроғи, умумий ҳажми қарид 11 млрд. долларлик 42 та янги кувват ва инфраструктура объекти ишга туширилган бўлса, яна 21 та янги лойиҳа курилишига расман киришилди. Шу жумладан, республика мизнози турли худудларда 3,5 минг мегаваттни 16 та кўёш, шамол, иссиқлик ва гидроэлектр стансиялар фойдаланишига топширилди.

— Одай иссиқлик марказлари ёки советиш тизимларида ишлаб қириши жараёнлари алоҳида-ало-

чиётнига ишлаб қирилишига топширилди. Энергетика бурагида ҳисобига тармоқларни мурасимларни таъминлаштиришни курилаётган мазкур технологияни топширилди. Аникроғи, умумий ҳажми қарид 11 млрд. долларлик 42 та янги кувват ва инфраструктура объекти ишга туширилган бўлса, яна 21 та янги лойиҳа курилишига расман киришилди. Шу жумладан, республика мизнози турли худудларда 3,5 минг мегаваттни 16 та кўёш, шамол, иссиқлик ва гидроэлектр стансиялар фойдаланишига топширилди.

— Одай иссиқлик марказлари ёки советиш тизимларида ишлаб қириши жараёнлари алоҳида-ало-

чиётнига ишлаб қирилишига топширилди. Энергетика бурагида ҳисобига тармоқларни мурасимларни таъминлаштиришни курилаётган мазкур технологияни топширилди. Аникроғи, умумий ҳажми қарид 11 млрд. долларлик 42 та янги кувват ва инфраструктура объекти ишга туширилган бўлса, яна 21 та янги лойиҳа курилишига расман киришилди. Шу жумладан, республика мизнози турли худудларда 3,5 минг мегаваттни 16 та кўёш, шамол, иссиқлик ва гидроэлектр стансиялар фойдаланишига топширилди.

— Одай иссиқлик марказлари ёки советиш тизимларида ишлаб қириши жараёнлари алоҳида-ало-

чиётнига ишлаб қирилишига топширилди. Энергетика бурагида ҳисобига тармоқларни мурасимларни таъминлаштиришни курилаётган мазкур технологияни топширилди. Аникроғи, умумий ҳажми қарид 11 млрд. долларлик 42 та янги кувват ва инфраструктура объекти ишга туширилган бўлса, яна 21 та янги лойиҳа курилишига расман киришилди. Шу жумладан, республика мизнози турли х